

KỶ NIỆM 115 NĂM NGÀY SINH
CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

TRẦN ĐƯƠNG

Hai chuyến đi lịch sử của Bác Hồ

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG AN NHÂN DÂN

HAI CHUYỆN ĐI
LỊCH SỬ
CUA
BÁC HỒ

V14 $\frac{22/1430 - \text{CXB}}{\text{CAND} - 2005}$

TRẦN ĐƯƠNG

HAI CHUYẾN ĐI
LỊCH SỬ
CỦA
BÁC HỒ

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG AN NHÂN DÂN

LỜI GIỚI THIỆU

Trong cuộc đời hoạt động cách mạng của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng đi rất nhiều nơi, thăm nhiều quốc gia trên thế giới. Từ cuộc ra đi tìm đường cứu nước trên bến cảng Nhà Rồng lịch sử năm 1911 cho đến những cuộc thăm viếng có tính chất ngoại giao của Người trên cương vị là Chủ tịch nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà. Đến đâu Người cũng để lại những kỷ niệm và ấn tượng tốt đẹp trong lòng những người đã từng tiếp xúc với mình.

Tìm hiểu về những chuyến đi lịch sử ấy, tác giả Trần Dương, người từng được vinh dự gặp Bác Hồ đã viết cuốn "**Hai chuyến đi lịch sử của Bác Hồ**" dựa trên nhiều nguồn tư liệu quý và qua những cuộc tiếp xúc trực tiếp của chính tác giả với những người từng gặp Bác Hồ. Cuốn sách bao gồm hai phần lớn là: "**Vị thượng khách của nước Pháp năm 1946**" và "**Bảy ngày Bác Hồ thăm Cộng hoà dân chủ Đức**".

"**Vị thượng khách của nước Pháp năm 1946**" giới thiệu với độc giả những hoạt động của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong chuyến thăm chính thức nước Pháp năm 1946. Theo đánh giá của nhiều nhà nghiên cứu lịch sử trong nước và thế giới thì chuyến đi thăm năm ấy của Người có ý nghĩa lịch sử to lớn vì sau nhiều năm là

thuộc địa của "Mẫu quốc" Pháp, nước Việt Nam dân chủ Cộng hoà được thành lập ngày 2 tháng 9 năm 1945 và Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu của nước ta được Pháp đón tiếp như một vị thương khách trên cương vị chủ nhân một nước Việt Nam độc lập.

"**Bảy ngày Bác Hồ thăm Cộng hoà Dân chủ Đức**" lại có ý nghĩa khác hẳn. Lần này cũng trên cương vị Chủ tịch nước, Bác Hồ kính yêu đi thăm chính thức một nước xã hội chủ nghĩa anh em trên tinh thần học hỏi, giúp đỡ lẫn nhau... Sự đón tiếp nồng hậu, thắm tình đoàn kết của những vị lãnh đạo, nhân dân Cộng hoà Dân chủ Đức đã để lại những ấn tượng tốt đẹp trong lòng Người. Ngược lại, tình cảm gắn bó, thân thiết, tình bình dị, dễ gần của một vĩ nhân như Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng làm xúc động những ai mà Người từng tiếp xúc trong bảy ngày lịch sử đó.

Về Chủ tịch Hồ Chí Minh, học tập và làm theo những lời Người dạy luôn là điều mà mỗi chúng ta hướng tới. Trong phạm vi cuốn sách nhỏ này tác giả mong muốn qua việc giới thiệu những tư liệu quý về Hồ Chí Minh, về hai chuyến đi lịch sử, độc giả có thể hiểu thêm về những quyết sách có lý, có tình, về nhân cách cao cả của Người. Tuy vậy, trong quá trình sưu tầm, nghiên cứu nhiều nguồn tài liệu khác nhau, cuốn sách không tránh khỏi những hạn chế và thiếu sót. Nhà xuất bản và tác giả rất mong nhận được ý kiến đóng góp phê bình của độc giả để lần tái bản sau cuốn sách hoàn thiện hơn.

Nhà xuất bản Công an nhân dân xin trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

HÀ NỘI. MÙA XUÂN NĂM 2005

Phần thứ nhất

**VỊ THƯỢNG KHÁCH
CỦA NƯỚC PHÁP NĂM 1946**

**MỘT CHUYẾN ĐI LỊCH SỬ VÌ HOÀ BÌNH,
TỰ DO CỦA DÂN TỘC**

Mấy ngày liền, trời đổ mưa tầm tã.

Ngày Bác được mời đi thăm nước Pháp với tư cách vị thượng khách của Chính phủ nước này đang tới già. Cũng vào ngày 16 tháng 4 năm 1946 đó, Đoàn đại biểu Chính phủ ta do ông Phạm Văn Đồng dẫn đầu đã lên đường tham dự cuộc đàm phán tại Phông-ten-nơ-Brezillonô, cách Pa-ri chừng sáu mươi cây số.

Tin Bác đi Pháp được lan truyền nhanh chóng. Trong cán bộ và nhân dân ta, nhiều người tỏ ý rất lo lắng. Thư, điện từ khắp nơi gửi về xin Bác hoãn chuyến đi vì khá mạo hiểm. Tình hình trong nước đang vô cùng căng thẳng, có thể nói đất nước đang nằm giữa vòng vây nguy hiểm của các thế lực đế quốc xâm lược. Với mười tám vạn quân Tưởng Giới Thạch, ba vạn quân Nhật,

mỗi nguy cơ nước Việt Nam bị thôn tính, chính quyền cách mạng vừa thiết lập bị tiêu diệt không phải là không có. Nhưng, từng bước một, Bác đã cảm hoá bọn Lư Hán, Tiêu Văn, có đối sách với từng tên trong bọn chúng. Người chỉ rõ: Cần hoà hoãn với quân Tưởng, chĩa mũi nhọn vào bọn thực dân Pháp cướp nước.

Là người đứng đầu Nhà nước lại trực tiếp phụ trách công tác ngoại giao- giữa một tình hình hết sức khó khăn, phức tạp, Người đã lái con thuyền cách mạng từng ngày, từng ngày vượt qua mọi thác ghềnh. Với bản lĩnh kiên cường, Bác không quản ngại khi được mời đến sào huyệt của bọn Quốc dân Đảng- những tên chống cộng hết sức dã man và khốc liệt. Bất cứ ở đâu, lúc nào, Bác dặn quân và dân ta hết sức bình tĩnh, tránh khiêu khích, không để xảy ra xung đột với quân Tưởng *"Trong trường hợp xảy ra xung đột thì phải biến xung đột lớn thành xung đột nhỏ, biến xung đột nhỏ thành không có xung đột"*

Biết rõ Nguyễn Hải Thần là tay sai của Quốc dân Đảng, Bác vẫn quyết định dành cho y một chức vụ cao trong Chính Phủ (Phó chủ tịch nước). Không ít người thắc mắc về điều đó. Bác chỉ nói:

-Phân có dơ không? Nhưng dùng bón lúa tốt, thì có dùng không?

Với thực dân Pháp, *ta đánh hay hoà?*

Bác đã trả lời:

"Có thể nói phút ra rằng: Nếu Pháp giữ chủ trương Đông Dương tự trị theo bản tuyên ngôn ngày 24 tháng 3 năm 1945, thì nhất định đánh và rất có thể đánh kéo